

Sisimiut Kangerlussuaq
Maniitsoq
Nuuk

Oqaloqati- giinnissamut qaaqqusissut

Suliffissuaqarnermi imaluunniit inuussutissarsiornermi
suliassamut innaallagiamik tunisassiornissamut **Kalaallit
Nunaanni erngup nukinganik atuinissamut**
neqeroortitsinermit pisinnaatitsissutinullu suleriaasissat.

Maaji 2022

www.hydropower.gl

Naalakkersuisut
Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik
P.O. Box 1614
3900 Nuuk

Imaasa allattorsimaffiat

Aallaqqaasiut	4
Niuerfimmi oqaloqatigiinnerup ingerlanissaa	7
Pisinnaatitsissummut neqeroortitsinermit suliap ingerlanissaanut piffissamut pilersaarut	9
Sumiiffiit	11
Paasissutissat nalunaarsukkat Namminersorlutik Oqartussanit pissarsiarineqartut	13
Neqeroortitsinermit piumasaqaatit	15
Erngup nukinganik innaallagissiorfimmut atatillugu suliffissuaqarnermi imaluunniit inuussutissarsiornermi suliassaq	16
Avatangiisinut sunniutaasussanik nalilersuineq, inuiaqatigiinni piujuartitsinissaq aamma sunniutilimmik sullissinissamut isumaqatigiissut	17

Aallaqqaasiut

Namminersorlutik Oqartussat silap pissusaata allanngoriartornerata pakkersimaarneqarnerani, ikummatissanik nunap iluaneersunik pinngitsuuisinnaannginnerup annikillisinneqarnissaani aammalu nukissiornermut teknologinut minguitsunut ikaarsaarnissap siuarsarnissaanut, annertuumik akuupput. Nunarsuup kissatsikkiartornera Kalaallit Nunaannut inuuniutissatsinnullu toqqaannartumik annertuumillu sunniuteqarpoq aammalu uumassusillit assigiinngisitaartut asseqanngitsut navianartorsiortinneqarlutik, taamatullu nunami imaanilu uumasut najortagaat tammarlutik.

Kalaallit Nunaat innaallagiamik CO2-mik mingutsitsinngitsumik tunisassioriartuaarpoq. Kisianni erngup nukinganit isumalluutivut atorneqanngitsut annertooujussuit nunap iluani ujartuinermit arlaleriaammik annertunerupput, aammalu Kalaallit Nunaat ilanngaaseereernermit nukissiamik avammut nioqquteqartunngornissamut periarfissaqarpoq.

Aningaasaliisartut suliassamut siunnersuusioqqullugit aammalu neqeroortitsinerup ingerlanerani ammasumi paasiuminartumilu erngup nukinganik periarfissaqarfinnut anginerusunut marlunnut neqerooruteqaqqullugit Namminersorlutik Oqartussanit qaaqquneqarput. Periarfissaqarfiusut marluusut tamarmik Kangerlussuup aamma Nuup akornanni Kalaallit Nunaata kujataata kitaata sineriaani inissisimapput.

Periarfissaqarfiusut ilisimaneqartut misissorluarneqarnerpaallu annersaraat. Piujuartitsinissamut aallaavigisarput paasinninnerpullu naatsorsuutit inerneranni pingasunngorlugu avitamiitneqarput. Piujuartitsinissamut politikkinik atuutsitsilertariaqarpugut, inuiaqatigiinni, avatangiisini aningaasaqarnermilu piujuartitsinerup annertussusiligaanera oqimaaqatigiissillugu.

Kalaallit Nunaannit isigalugu aningaasaliisartut erngup nukinganit isumalluutit annersaannut pilerilersinneqarnerat Kalaallit Nunaannut aningaasarsiortitsilertussat naatsorsuutigineqarpoq, ilaatigut qaffasissumik ilinniarsimasunit nutaaniit aammalu assasornermik suliqaartunut suliffissaniit aammalu erngup nukinganit isumalluutitut tunisinernullu suliassanut (suliffissuaqarnermi inuussutissarsiornermilu suliassat) tunngatillugu royalty-ni aamma akileraarutinit naalagaaffiup karsianut nutaanik annertunerusunik isertitaqarfeqalernermit.

Nukissiornermut erngup nukinganik innaallagissiorfiliorderit, suliffissuaqarnermi imaluunniit inuussutissarsiornermi suliassanut ataqatigiissillugu, aningaasaqarnikkut teknikkikkullu aarlerinaatilimmik aningaasaliinermit suliassaavoq pisariusoq. Namminersorlutik Oqartussat paasissutissanik nalunaarsukkanik ataatsimoortukkaanik annertuumik atugassiisapput aammalu niuerfimmi oqaloqatigiinnermi peqataanissamut aningaasaliisartunik qaaqqusillutik. Taamaaliordermit neqerooruteqartussat aningaasaliisartullu, neqeroortitsinermit suleriaasissamut isummaminnik saqqummiussisinnaasut aammalu piunasaqaatit imarisaasa sapinngisamik pilerinaateqarnissaannut immersueqataasinnaasut, akornanni atituumik nunani tamalaani unammilleqatigiinnissaq qulakkeerneqassaaq. Taamaattumik qaaqqusissutitut allakkiami matumani immikkoortut tamarmik aammalu qulequttat tamarmik pingaarnertigut niuerfimmi apeqqutitut, aningaasaliisartunut oqaaseqarfigeqqullugit

kaammattuutigineqartunut, allattuiffimmik imaqarput. Apeqqutit immikkuullarinnerusut niuerfimmi oqaloqatigiinnermi atatillugu allattorneqassapput.

Múte B. Egede
Naalakkersuisut Siulittaasuat

Kalistat Lund
Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut,
Nukissiutinut
Avatangiisinullu Naalakkersuisoq

Niuerfimmi oqaloqatigiinnerup ingerlanissaa

Niuerfimmi oqaloqatigiinneq septembari – novembari 2022 ingerlanneqassaaq. Niuerfimmi oqaloqatigiinnermut siunertaavoq, inaarutaasumik neqeroortitsinermut piumasaaqatitut ilanngussinissap qulakkeernissaa siunertaralugu, Kalaallit Nunaanni periarfissat pillugit aningaasaliisartuusinnaasunik amerlasuunik persuarsiorfiunngitsumik oqaloqateqarnissamik qulakkeerinissaaq.

Aningaasaliisartuusinnaasut Namminersorlutik Oqartussanik ataatsimeeqateqarnissamut imaluunniit oqaloqateqarnissamut peqataaquneqassapput isertuussatullu ilusilimmik isummersoqquneqassallutik..

Ataatsimeeqatigiinnernit akissutigineqartut tamatuma kingorna digitalinngorlugit kinaassutsillu ilanngunnagit, Namminersorlutik Oqartussat oqaloqatigiinnermi apeqqutitut akissutaannut ilanngullugit tamanut saqqummiunneqassapput.

Namminersorlutik Oqartussanut paasiuminartitsinissaa aammalu nunani tamalaani aningaasaliisartut naapertuilluartumik, naligiimmik aammalu paasiuminartunik pisinnaatitaaffeqartillugit periarfissaqartillugillu pineqarnissaat aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqarpoq.

Aningaasaliisartuusinnaasut paasissutissat aalajangersimasut unammilleqatigiinneq eqqarsaatigalugu isertuunneqarnissaat piumasarippassuk, taakkua pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitin-neqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 13. juni 1994-imeersumi imaluunniit inatsimmi atuuttumi allami pisussaaffinnik unioqqutitsissanngip-pata, Namminersorlutik Oqartussat taamatut piumasaaqarnerit naammas-sisinnaavaat

Paasissutissat tiguneqartut niuerfimmi suliaqartunut ataasiakkaanut unammilleqatigiinnermi iluaqutissarsititsinissamut sutigulluunniit atorineqassanngillat.

Oqaloqatigiinnissamut qaaqquusissut manna taamaallaat qulequttani pingaarutilinni oqallisigineqartussani pingaartinneqartunik imaqqarpoq. Septembari – novembari 2022 niuerfimmi oqaloqatigiinnerit nalaanni qulequttat allat oqallisigineqarsinnaassapput aammalu oqaloqatigiinnerup nalaani allanik apeqqutinik saqqummiisoqarsinnaassalluni.

Neqeroortitsinermut piumasaaqatit inaarutaasut unammilleqatigiinnerpalaartumik oqaloqatigiinnissamut aamma pisinnaatitsissutitut suleriaasissanut qaaqquusilluni allakkani, 2023-mi upernaakkut tamanut saqqummiunneqartussatut naatsorsuutigineqartuni, allassimassapput.

Erseqqissarneqassaaq qaaqquusissut manna, maannakkut naatsorsuutigineqartut tunngavigalugit suliasamat aammalu oqaloqatigiinnissamut akuersissutinullu suleriaasissamut maannamuugallartoq nassuiaatinik, imaqqarmat. Tassunga atatillugu malugiuk, Namminersorlutik Oqartussat sukkulluunniit suliap ingerlanerani allannqortitsinissamut pisinnaatitaanerit

tamaasa atorsinnaammagit, ilanngullugit suleriaasissanik piffissamut pilersaarummik il.il.
aammalu suliap ingerlanerannut piumasaqaatinik allannortitsinerit.

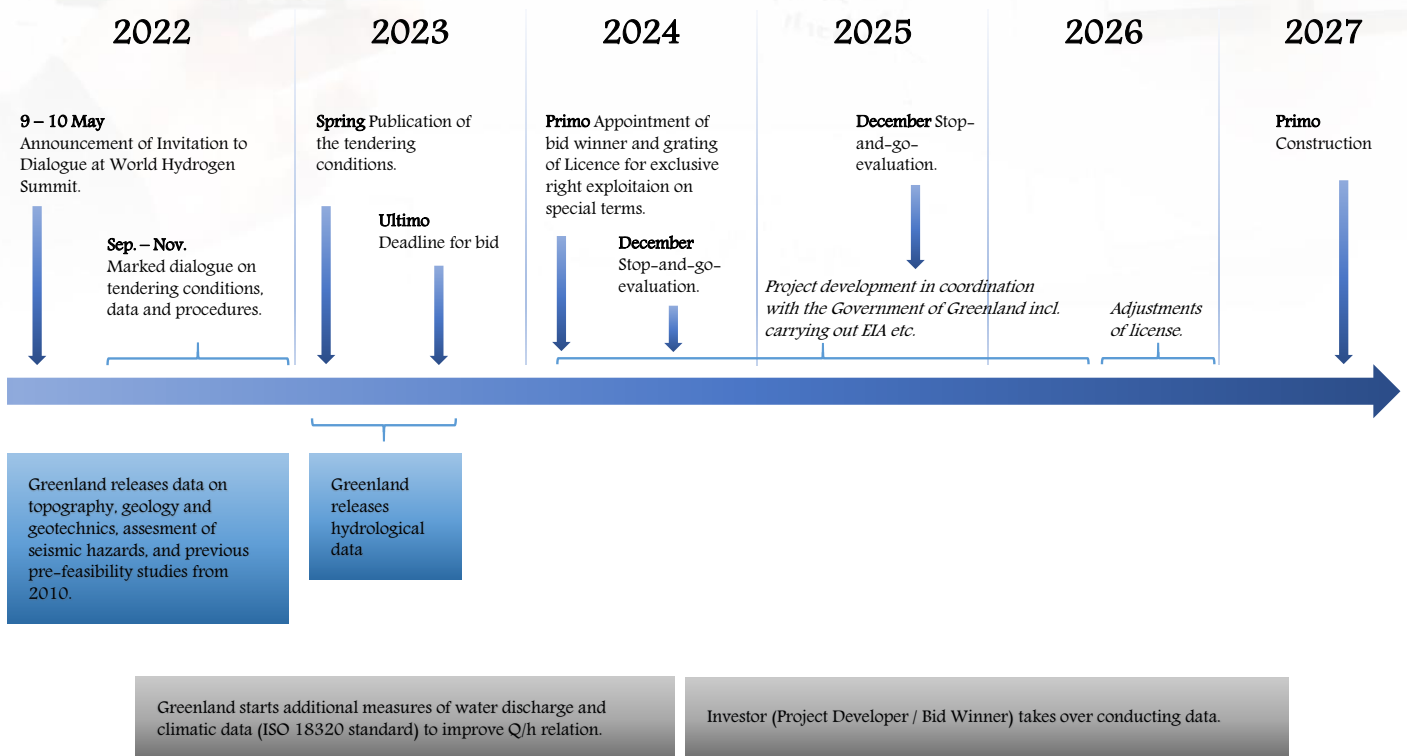

Pisinnaatitsissummut neqeroortitsinermit suleriaasissat pillugit paasissutissat annertunerusut,
ilanngullugu oqaloqatigiinnissamut periarfissaqarfusut aammalu qanoq iliorluni
Namminersorlutik Oqartussanik oqaloqateqarneq aallartinneqarsinnaanersoq, nittartakkatsinni
takuneqarsinnaapput: www.hydropower.gl.

Pisinnaatitsissummut neqeroortitsinermit suliap ingerlanissaanut piffissamut pilersaarut

Pisinnaatitsissummik neqeroortitsinermit suleriaasissamut maannamuugallartoq piffissamut pilersaarut tulliuuttuni allaaserineqarpoq. Malugiuk, niuerfimmi oqaloqatigiinnerup imaluunniit pisut takorloorneqariingitsut malitsigisaannik allanngortoqarsinnaanera naammassiniarlugu, piffissamut pilersaarut allanngorsinnaammat.

Neqeroortitsinermit piunasaqaatit suleriaasissallu il.il. pillugit niuerfimmi oqaloqatigiinneq septembari – novembari 2022 ingerlanneqassaaq.

Unammilleqatigiinnerpalaartumik oqaloqatigiinnissamut aammalu akuersissutitut suleriaasissamut qaaqussisut, piukkunnartussarsiornermi qinnuteqaatinik nassiussinissaq 2023-p qiteqqunneranut killilerlugu, Namminersorlutik Oqartussat **2023-mi upernaakkut** tamanut saqqummiutissavaat.

Namminersorlutik Oqartussat suleqatissanut piukkunneqartunut piffissami 2023-p qiteqqunneraniit **2024-p aallartinneranut** unammilleqatigiinnerpalaartumik oqaloqatigiinneq aammalu pisinnaatitsissutitut suleriaasissat ingerlatissavaat.

2024-p aallartinnerani Namminersorlutik Oqartussat ajugaasoq/ajugaasut toqqassavaat. Ajugaasoq/ajugaasut suliffissuaqarnermi imaluunniit inuussutissarsiornermi suliassamut atugassamik innaallagissiornermut erngup nukinganik atuinissamut kisermaassisussaataalluni akuersissummik tunineqassaaq (niuerutigalugu erngup nukinganik atuinissamut akuersissut). Niuerutigalugu erngup nukinganut atuinissamut akuersissut aningaasaliisartumut immikkut atugassarititaasut tunngavigalugit tunniunneqassaaq, tassani aningaasaliisartup Namminersorlutik Oqartussanut aammalu sullissivinnut attuumassutilinnut soorlu Kalaallit Nunaanni pisortat nukissiornermut ingerlatseqatigiiffianut (Nukissiorfiit) aamma kommunimut/kommuninut ataqatigiissaakkamik atuinissamut suliassamik naammassisussamik ineriartortitsinissamut ukiut 2,5 missai atorsinnaallugit.

Namminersorlutik Oqartussat suliassamik ineriartortitsinermi pitsaasumik siumut ingerlanisaaq qulakkeerniarlugu atugassarititaasunik piunasaqaatinillu pilersitsissapput, soorlu stop-and-go atorlugu naliliinerit, akiliisitsinerit imaluunniit bid bonds. Piffissamut killigitat naammassineqarsinnaasimanngippata, suliassamik ineriartortitsinissamut pisinnaatitaaneq atorunnaassaaq aammalu neqeroortitsinissaaq nutaaq allagarsiissutigineqassalluni.

Pisuni marluusuni tamaginni Namminersorlutik Oqartussat paasissutissat nalunaarsukkat allallu misissugassat tamaasa aningaasaliisartumit imaluunniit taanna sinnerlugu pissarsiarineqarsimasut akeqanngitsumik tigussavai.

Apeqqutit

Piffissamut pilersaarut erngup nukinganut ataqatigiissumillu suliffissuaqarnermi suliassamut peqqinnartumik piviusorsiorlumillu piffissamut pilersaaruteqarfiua?

Piffissamut pilersaarut aamma suliap ingerlanera aningaasaliisartunit akuuffiginissaa pilerinaateqarpa?

Sumiiffiit

Sumiiffiit pineqartut taakkua nunap assingani matuma kingulianiittumi takutinneqarput. Tassani pineqarput nunami sumiiffinni sumiiffiit marluk, tassalu Tasersiaq (qorsummik nalunaaqutserneqartoq) aamma Imarsuup (tungujortumik nalunaaqutserneqartoq) taakkunanilu nunap timaa paasineqartoq. Sumiiffiit Kalaallit Nunaata kitaata sineriaani Kangerlussuup aamma Kalaallit Nunaanni illoqarfiit pingaarnersaata Nuup, Kalaallit Nunaata kujataani illoqarfiit pingaarnersaata, akornanni inissisimapput.

Aningaasaliisartut sumiiffimmut ataatsimut imaluunniit tamaginnut ataatsikkut suliassamut neqeroorummik tunniussisinnaapput. Sumiiffiit marluusut tamarmik neqeroortitsinermi suliassamut inniminnerneqarput. Tamanna isumaqarpoq, neqeroortitsinermit suleriaasissap nalaani sumiiffinni marlunni taakkunanani erngup nukinganut atuinissamut akuersissutinik tunniussisoqassanngitsoq.

Sumiiffinnit marluusunit sumiiffiit aammalu erngup nukingata niuerutigalugu aammalu suliffissuaqarnermi ingerlatassanut atorneqarnissaa pillugit suliassamut siunnersuut/siunnersuutit ataatsimoortut pitsaanerpaat (sumiiffinni marluusuni suliassamut siunnersuutit ataqatigiisillugit imaluunniit immikkut) sumiiffimmut/sumiiffinnut pineqartumut/pineqartunut erngup nukinganik atuinissamut akuersissummik tunineqassaaq.

Tasersiap eqqaaniipput illoqarfiit anginerusut

Maniitsoq 2.534-nik inoqartoq.	Imarsuup eqqaaniippoq Nuuk, Kalaallit Nunaanni illoqarfiit pingaarnersaat. Nuuk
Kangerlussuaq, 508-inik inoqarluni nunani tamalaani mittarfeqartoq.	Kalaallit Nunaanni illoqarfiit annersaraat 19.000-nik inoqarluni.
Kangaamiut 293-inik inoqartoq.	

Erngup nukinganik periarfissaqarfiusut imaatigut aqutissanut qanittumiipput, aammalu imaatigut aqutissat tamarmik ukioq tamaat nalinginnaasumik aqutigineqarsinnaasarput.

Imeqartunut piffissaler-suinerit pisoqaanerusut aallaavigalugit missiliuinerit takutippaat Tasersiap eqaa 600 MW missaannik periarfissaqarfiusoq.

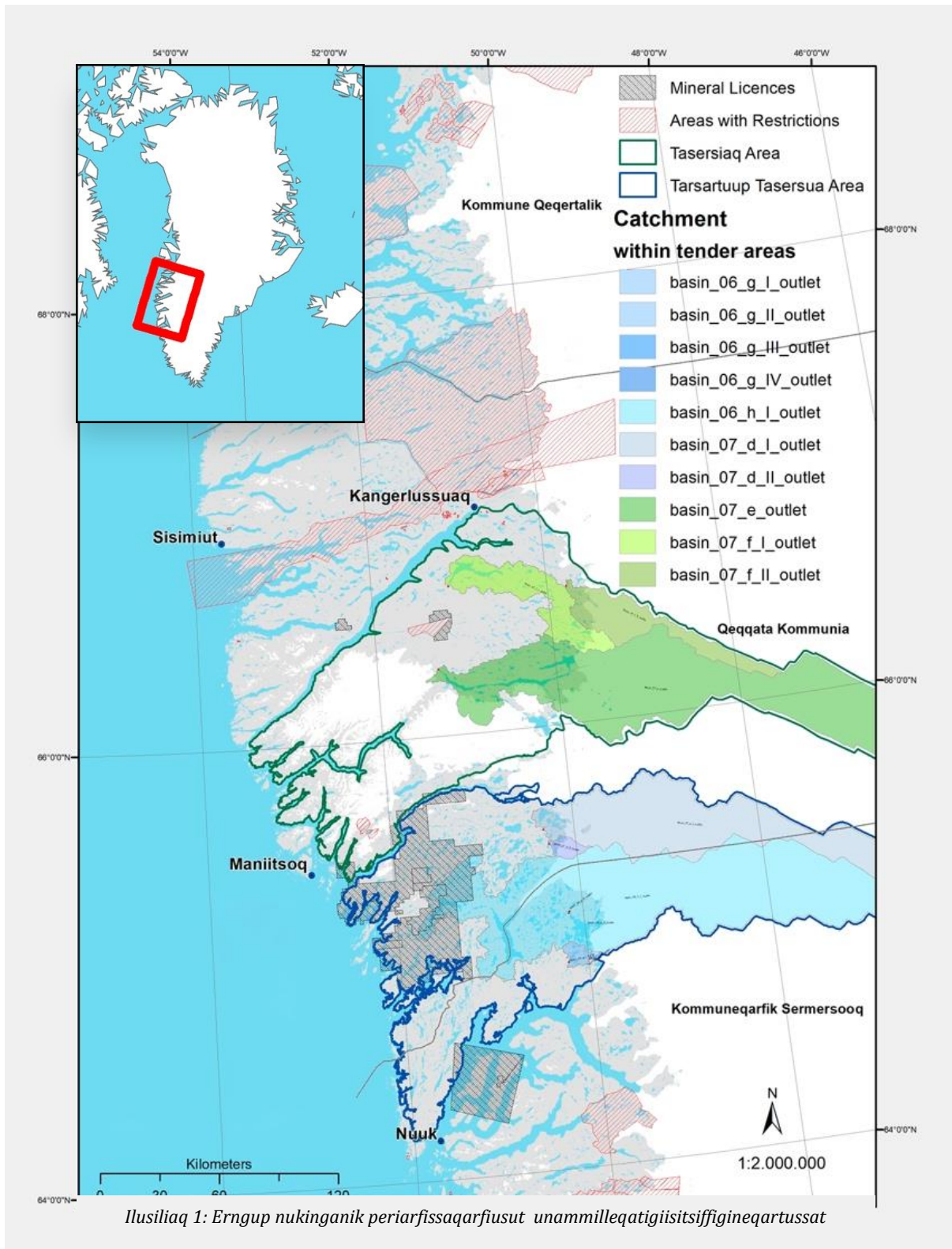
Imarsuup eqqaa 200 MW missaannik pisinnaasunik attassiffiusinnaasutut missiliorneqarpoq.

6.500 GWh/a annertussusilinnik ataatsimut katillugu nukissiorfiusinnaallutik. Silap pissusiata allangoriartornerata kingunerisaanik missiliuinerit naatsorsuutigineqarpoq annertunerunissai.

MW-mi erngup nukinganik pisinnaasat periarfissaasut ukiup ingerlanerani nikerartarput, tassami kuuttut upernaakkut aasakkullu annertusisarmata. Namminersorlutik Oqartussat unammilleqatigiinnissap oqaloqatigiisutigineqarnerata nalaani pisinnaasanut paasissutissanik nalunaarsukkanik nutaanik nutartikkanillu pilersuisinnaasasut ilimanarpoq.

Nunap ilusaa pissutigalugu erngup nukinganik isumalluutit pingaartumik taseqarfittut atorneqarsinnaapput kuuttut atorneqarsinnaanatik.

Erngup nukinganik periarfissaqarfiusut ineriartortinneqarsinnaapput, tatsit qaffasissumiittut pioreersut sapsiorlugit, taakkualu pinngortitami tatsitutorlugit. Tatsit qaffasissumiittut immap qaavaniit 650-700 m akornanni inissisimapput. Nunap timaa sersersuarmut atasuuvoq, aammalu erngup isumalluutit ilaa sersersuarmiit aattuneersuuvoq.

Ilusiliaq 1: Erngup nukinganik periarfissaqarfiusut unammilleqatigiitsiffigineqartussat

Paasissutissat nalunaarsukkat Namminersorlutik Oqartussanit pissarsiarineqartut

Namminersorlutik Oqartussat silap pissusaa aamma imeqartut pillugit paasissutissat nalunaarsukkat pioreersut tamanut saqqummiuppaat: www.hydropower.gl.

Namminersorlutik Oqartussat serminut imernullu missingersuineranut ilanngullugit silap pissusaa imeqartullu pillugit paasissutissanik nalunaarsukkanik annertunerusunik pilersitsinissamik aammalu sumiiffinni marlunni taakkunani avatangiisit kulturillu pingaarnertigut nassuiarneqarnissaannut pilersaaruteqarput.

Niuerfimmi oqaloqatigiinnerup ilaatut paasissutissat nalunaarsukkat nalilersoqqullugit aammalu paasissutissanik nalunaarsukkanik annertunerusunik suliarineqartussanik siunnersuuteqaqqullugit Namminersorlutik Oqartussat aningaasaliisartut kaammattorpaat. Aningaasaliisartuq suliasamik ineriartortitsisussatut toqqarneqarpat, paasissutissanut nalunaarsukkanut akisussaaffik aningaasartuutissallu aningaasaliisussamut tassunga tunniunneqassapput.

Matuma kingulianiittumi massakkuugallartumut allattuiffimmi paasissutissat nalunaarsukkat ataatsimoortukkaat aammalu taakkua tamanut saqqummiunneqarnissaannut piffissaq missiliorneqartoq takutinneqarput.

	2022	2023	2024	2025	2026
Nunap ilusaanut paasissutissat nalunaarsukkat (Alcoa-p paasissutissaatai)	Qiteqqun-nerani				
Nunap sanna aamma geoteknik (Alcoa-p paasissutissaatai)	Qiteqqun-nerani				
Sajuppillannermi navianaataasunik nalilersuineq (Alcoa-p paasissutissaatai)	Qiteqqun-nerani				
Siusinnerusukkat pre-feasibility-mi misissuineq 2010-meersoq (Alcoa-p paasissutissaatai)	Qiteqqun-nerani				
Amoniak-inut misissuineq	Qiteqqun-nerani				
Pingaarnertigut sumiiffimmi erngup nukinganik periarfissaqarfiusunut missingersuineq		Aallartinnerani			
2022 tungaanut piffissalersuineq aamma imeqartunut siunnerfiit*		Aallartinnerani			
2022 tungaanut erngup kunneranut paasissutissat nalunaarsukkat aamma silap pissusaanut paasissutissat nalunaarsukkat*		Aallartinnerani			
Paasissutissat nalunaarsukkat tutsuiginassusaannut aamma imaqartunut aamma silap pissusaanut paasissutissanut nalunaarsukkanut uppersaatit		Aallartinnerani			
Sumiiffinni marluusuni taakkunani avatangiisit kulturillu qaffasissusaannik nassuiaaneq		Qiteqqun-nerani			
Erngup kunneranut paasissutissat nalunaarsukkat aamma silap pissusaanut paasissutissat nalunaarsukkat annertunerusunut, Q/h- mut tunnga-sut pitsaanerulersinniarlugit ISO 18320-mi malitassanik naammassinnittut	Aallartippoq	Ingerlavoq	Ingerlavoq	Ingerlavoq	Ingerlavoq
Tasersiap eqqaata avannarpassinnerusortaani imeqartunut suliniutissat nutaat	Aallartippoq	Ingerlavoq	Ingerlavoq	Ingerlavoq	Ingerlavoq

*Paasissutissat nalunaarsukkat 2023-p qiteqqunnerani tamanit pissarsiarineqarsinnaalersinneqassapput. Ullumikkut paasissutissat nalunaarsukkat Asiaq-mi pisiarineqarsinnaapput – Greenland Survey

Apeqquut

Paasissutissanik nalunaarsukkanik annertunerusunik isiginiarneqartussanik isumaliutersuuteqartoqarpa?

Neqeroortitsinermut piunasaqaatit

Ajugaasoq/ajugaasut, qinnuteqaatip aammalu qinnuteqartup inuiaqatigiinni kalaallini ineriartornerup aningaasarsiortitsinerullu qulakkeernissaat pillugu pitsaanerpaamik ataatsimoortumik isumaqatigiissuteqarnissamik qulakkeerisutut isigineqarnera aallaavigalugu, toqqarneqassaaq.

Neqeroortitsinermut piunasaqaatit unammilleqatigiinnerpalaartumik oqaloqatigiinnissamut neqeroortitsinermullu suleriaasissamut qaaqqussisutitut allakkani 2023-mi upernaakkut tamanut saqqummiunneqassasut naatsorsuutigineqarpoq aammalu tunngaviusut makkua aallaavigineqassallutik:

- Imeqartuni isumalluutit annertunerpaamik pitsaanerpaamillu atuinissaq
- Kalaallit Nunaannut naleqquttumik qaffasinnerpaamillu isertitaqartitsinissaq
- Suliassaq Kalaallit Nunaannut naleqquttoq aammalu inuiaqatigiinni kalaallini ineriartortitsisussaq
- Suliassaq ungasissumi avatangiisitigut, silap pissusaanut, aningaasaqarnikkut inuiaqatigiinnilu piujuartitsiviusussaq

Erngup nukinganik isumalluutit annersaannut aningaasaliisussanik pilerilersitsineq, naalagaaffiup karsianut nutaanik isertitaqalernerup (royalties), ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaasa (suliassat qaffasissusaat), erngup nukinganik innaallagissiorfiit Namminersorlutik Oqartussanut utertinneqarnissaannut pisinnaatitaaffeqarnerit, Namminersorlutik Oqartussat piginneqataanerisa, illoqarfinnut allanullu suliaqartunut innaallagiamik pilersuinerup, pisinnaatitsisutit tunisinermut piunasaqaatit il.il. saniatigut qaffasissumik ilinniarsimasut inuussutisarsiornermi suliffissaqalersinneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Suliffissanut taakkununga suliusanik ilinniartitsinermut ingerlatassat kiisalu inuiaqatigiinnut kalaallinut iluaqusiinissat allat, qulequtaassapput isumaqatiginnitutigineqartussat.

Aningaasaliisussat pimoorussisut inuussutissarsiutigalugu ingerlat-sisut pisinnaasaqartut naleqqut-tunillu misilittagallit unammille-qatigiinnerpalaartumik oqaloqati-ginnermi pisinnaatitsisutitnullu suleriaasissani peqataanissaat qulakkeerniarlugu Namminer-sorlutik Oqartussat aammattaq qinnuteqartup aningaasaler-suinikkut, aningaasaqarnikkut teknikkikkullu pisinnaasaqar-nerannut piunasaqaatit minner-paaffilerlugit neqeroortitsinermi piunasaqaatinik aalajanger-saassapput.

Qinnuteqartoq kingusinnerusukkut nassuarneqartumik mattunneqarnissamut tunngavissaqartinneqassagualarpat, qinnuteqartoq neqeroortitsinermut suleriaasissani peqataanissamut mattunneqassaaq.

Apeqqu

Neqeroortitsinermut piunasaqaatinut tunngaviusut qanoq aningaasaliisartunit isigineqarpat?

Erngup nukinganik innaallagissiorfimmum atattillugu suliffissuaqarnermi imaluunniit inuussutissarsior-nermi suliassaq

Kalaallit Nunaat ataatsimoortumik attavilikkanik innaallagialersugaanngilaq, taamaattumillu erngup nukinganik annertusaanerit nutaat siullermik pingaarnertullu suliffissuit nutaat pilersortussaavaat.

Taamaattumik neqeroortitsinerup ingerlanerani tassani neqerooruteqartut suliassamut ataatsimoortumut suliassamut siunnersuummik suliaqassapput, tassanilu ilaatinneqarput

- a. Innaallagiamik tunisassiornermut erngup nukinganik atuissamut akuersissut.
- b. Suliffissuarnut pisisussanut suliassaq imaluunniit niuerutigalugu suliassaq.

Namminersorlutik Oqartussat pisisussanut suliassanik assigiinngitsunik (*suliffissuaqarnermi imaluunniit inuussutissarsiornermi suliassat*) akuersisinnaapput, soorlu, kisianni taakkunungaannaanngitsoq, assersuutigalugu PtX-imi ingerlasussanut ilanngussassat imaluunniit suliffissuaqarnermi suliassanik assigiinngitsunik ataqatigiissitsilluni.

Suliassaq tamarmiusoq business case-mik patajaatsumik takutitsisinnaassasoq aammalu suliffissuaqarnermi suliassami avatangiisinut, silap pissusaanut inuiaqatigiinnullu sunniinissaasa aammalu inuiaqatigiinnut kalaallinut ataatsimoortumik iluaqusiinissap akornanni oqimaaqatigiissitsisinnaassasoq, Namminersorlutik Oqartussanut pingaaruteqarpoq.

Apeqqut

Suliffissuaqarnermi suliassat imaluunniit inuussutissarsiornermi suliassat suut Kalaallit Nunaanni erngup nukinganik isumalluutininik atuinnermi Kalaallit Nunaannut periarfissaqarfiusutut aningaasaliisartup isigai?

Avatangiisinut sunniutaasussanik nalilersuineq, inuaqatigiinni piujuartitsinissaq aamma sunniuti- limmik sullissinissamut isumaqatigiissut

Aningaasaliisartuq suliassamik ineriartortitsinerup ingerlateqqinnissaanut pisinnaatitaaffeqarnissamut ajugaasoq, avatangiisinik nalilersuineramik (ASN), inuaqatigiinni sunniutaasussanik nalilersuineramik (SIA) ingerlatsissaaq aammalu Namminersorlutik Oqartussanut aamma kommunimut(ninut) nunani tamalaani iluaqutissarsititsinissamut isumaqatigiissummik (IBA) isumaqatigiissuteqassalluni.

Avatangiisinut sunniutaasussanik nalilersuineq (ASN)

Suliassamut aalajangersimasumut ASN-imik suliqaarnissaq aningaasaliisartup akisussaaffigissavaa, ilanngullugit erngup nukinganik innaallagissiorfiit aammalu sannai tassunga atasut kiisalu suliffissuaqarnermi suliassaq imaluunniit inuussutissarsiornermi suliassaq. Taakkua tamarmik tamakkiisutut aammalu imminnut attuumassutilittut isigineqassapput (*sunniinerit amerliartortut*).

Sumiiffiit neqeroortitsivigineqartut ilaanni aalajangersimasuni misissueqqaarnermik atuinermillu ingerlatassat maleruagassani immikkuullarissuni pineqartunut ilaasinnaanerat, ilanngullugu pinngortitamik avatangiisinillu illersuinermit tunngatillugu, aammalu tikikkuminassusaa, pinngortitap avatangiisillu illersugaanerat imaluunniit pissutsit allat pissutigalugit sumiiffiup akuersissuteqarfiusup neqeroortitsivigineqartup ilaanni aalajangersimasuni misissueqqaarnermi atuinermilu ingerlatassat aalajangersimasumik periaaseqarluni aammalu piffissani aalajangersimasuni taamaallaat suliarineqaqqusaasut, suliffeqarfiup imaluunniit suliffissuaq siunnersuummut ajugaasumut tunuliaqutaasup naatsorsuutigissavaa akuersaassallugulu.

Immikkuullarissunik avatangiisinut sunniisoqassanngitsoq, suliassaq tamakkerlugu pilertussanik, upper-narsarneqaqqaanngippat aammalu pitsaaliuinermi iliuusissat pisariaqartut Namminersorlutik Oqartussanit akuersarneqariinngippata, suliassaq inaarutaasoq aallartinneqarsinnaanngilaq.

Suliassap aallartinneqalinnginnerani aningaasaliisartup ASN-imut suliap ingerlanera tamaat naammassereersimassavaa

Kalaallit Nunaanni avatangiisinut sunniutaasussanik nalilersuinermit (ASN) alloriarfissat makkuupput:

- Nunalerinermit, Imminut Pilersornermit, Nukissiutinut Avatangiisinullu naalakkersuisoqarfimmuit suliassaq pillugu **nalunaarutiginninneq**
- **Suliakkiussanut najoqqutassamiipput** suliassap sukumiisumik nassuiarneqarnera kiisalu ASN-ip annertussusissaa, taakkualu ASN-ip aallartinneqannginnerani Nunalerinermit, Imminut Pilersornermit, Nukissiutinut Avatangiisinullu naalakkersuisumit akuerineqarsimassapput.
- **ASN-ip piareersarneqarnera aallartinneqarneralu**

- **Sapaatit akunnerini 8-ni tamanut ammasumik tusarniaaneq**
- **ASN-imut akuersissuteqarneq** Namminersorlutik Oqartussanit ingerlanneqartoq
- **Sapaatit akunnerini 6-ini akerliliissuteqarnissamut piffissamut killigititaq**

Kalaallit Nunaata ASN pillugu peqqussutaanut ASN pillugu danskit aamma EU-p inatsisai isumassarsiorfigineqarput. Kalaallit Nunaanni ASN-imik suliaqarnerup ingerlasarnera Danmarkimi (imaluunniit tassani nunami EU-mi ilaasortaasut arlaanniluunniit) ASN-imik suliaqarnerup ingerlasarneranut sanilliunneqarsinnaavoq. Namminersorlutik Oqartussat *Espoomi nunani tamalaani isumaqatigiissut* ilaaffigilerlugu akuerereerpaat: *Killeqarfiit qaangerlugit avatangiisinut sunniutaasussanik nalilersuineq pillugu nunani tamalaani isumaqatigiissut.*

Ukiut ingerlaneranni Kalaallit Nunaanni ASN-imut peqqussutip aqunneqarnera aamma ASN-imik suliaqarnerup ingerlanerata Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu naalakkersuisoqarfimmi avatangiisinut immikkoortortaqaarfimmi aqunneqartumik suliarineqarnera aallaavigalugit ASN-imut suliaqat Namminersorlutik Oqartussanit akuersissuteqarfigineqartarput, soorlu assersuutigalugu Nuummi Ilulissanilu Imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfissat nutaat aammalu aqqusinissaq Sisimiut aamma Kangerlussuup akornanni attaveqalersitsisussaq.

Inuiaqatigiinni piujuartitsinissamik nalilersuineq (VSB)

Inuiaqatigiinni piujuartitsinissamik nalilersuineq (VSB) tassaavoq nalunaarusiaq ingerlatassatut naatsorsuutigineqartut suliarineqarneranni inuiaqatigiinnut tunngasuni aammalu inuiaqatigiinni piujuartitsinissamut sunniinissanik allaaserinniffiusoq.

Aningaasaliisartoq VSB-mik suliaqassaaq aammalu nalunaarusiaq suliaqatissamik ineriartortitsinermut ilaatillugu akuersissuteqarfigitissallugu.

Suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut (IBA)

Suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut (IBA) aningaasaliisartumit, Namminersorlutik Oqartussanit aamma kommunimit (*kommunit*) isumaqatigiinninniutigineqassaaq isumaqatigiissutigineqassallunilu.

IBA pitsaasunik sunniuteqartussanik pilersitsinissaq sakkortusititsinissarlu aammalu inuiaqatigiinni piujuartitsinissamut allatigullu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut tunngasunut tunngatillugu inuiaqatigiinni kalaallini sunniinerlunnissat pinngitsoortinnissaat pitsaaliortinnissaallu pillugit atugassarititaasunik imaqarpoq, ilanngullugit suliaqatissami ingerlatassanik suliaqarnermut tunngatillugu nunaqavissunik sulisoqarnissaq aammalu pilersuisunik Kalaallit Nunaanneersunik atuinissaq.

